

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XVII. Quot sint Sacramenta?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

legis, præter Eucharistiam. 4. Nos vero egemus; vt Christus velut ex pacto ad actiones Sacramentales nobiscum concurrat.

VII. Esse verò characterem, Scriptura docet in meo *Antichristo part. 3. q. 6.* Quam Calvinus in Commentario exponit de obsignatione promissionum à Deo in cordibus facta ad fidem confirmandam.

AT, nimis inconueniens esset locutio, Obsignari hominem, pro Obsignari promissiones homini factas.

2. Esse characterem docent S. Patres in mea *Genealogia part. 3. q. 3.* Et *Rationes* quincunt.

I. Quia: Cùm homines hominibus conferunt officiũ, tribuũt simul aliquod externum signum potestatis: Deus vero internum infundit. Sicut autem diligendo facit bonum, cumque vult diligere, credi, sperari, infundit habitus dilectionis, fidei spei: ita credibile est, cũ quosad sua quædam Sacramunia deputat; quod ad eadem certas qualitates infundat, id est, characteres.

2. Baptismus, sine fide perceptus, aliquid Sacramentale confert; cum gratiæ capax non sit infidelis: ita Confirmatio & Ordo; cætera solam dant gratiam; aut nihil, ponentibus obicem. Et istud vocamus characterem.

3. Baptismus, Confirmatio & Ordo repeti nequeunt, vti cætera Sacramenta. Et huius alia vera causa reddi nequit, nisi character. Quia per hunc manentem semper manent in effectu suo determinato; gratia verò aut perditam recuperatur per Sacramentorum repetitionem, aut seruata augetur: non sic character, quia

ipse Sacramentum est; gratia non est Sacramentum.

Præter has rationes alia sufficiens reddi non potest. Patet supra in responsionibus ad rationes Luthero-Caluinistarũ cur Baptismus iterari non debeat.

QVÆSTIO XVII.

Quot sint Sacramenta?

LUTHERVS lib. de Capt. Babil. variavit: Esse unum iuxta Scripturam; Esse tria, negandaque partem; Esse duo, in rigore; Se non damnare septem, gari tamen in Scriptura doceri posse. Hinc Lutherorum diuersæ sententiæ. I. Opinio Lutheri: Esse unum: Et si, iura sint Sacramentalia. II. Esse duo: Baptismus & Eucharistiam: Lutherus, Melancthon, Lyricus, Theocricus, Kemnitius. III. Esse tria: Baptismus, Eucharistiam, Pœnitentiam: Hæc communis in Catechismis, *Confessio August.* IV. *Zwinglii*: Et tria, Baptismus, Cœnam, Matrimonium.

V. CALVINI *Instit. l. 4. cap. 18. §. 19.* Esse duo, Baptismus & Cœnam: cap. 14. §. 20. & cap. 19. & 31, addit Ordinationem, mouens ordinaria duo esse atque communia cœctis. Hinc in *Antidoto Sess. 7. Can. 1.* solam quatuor Sacramenta reiecit.

VI. LUTHERO-CALVINISTÆ: Esse quatuor; Baptismus, Eucharistiam, Pœnitentiam, & Ordinationem. Ita MELANCTHON in *Locis* editis anno 1536. & 1572. & 1578. *Mibi maxime placet etiam addi Ordinationem, id est, Vocationem ad ministrandum Evangelij: quia hæc etiam mandato Evangelico præcipitur & addita est promissio.* Sic & Lucas Lossius in *Catechismo* anni 1557. qui anno 1554. tria posuerat.

VII. Luthero-Calvino-Zwingliani: Esse quinque; Baptismus, Eucharistiam, Pœnitentiam, Ordinationem, & Matrimonium. Ita Melancthon in *Locis* editis anno 1536. & 1572. quod sit signum rei Sacræ habeatq; mandatum & promissionem. Obstat quæritur vnum quod fuerit ante Christum.

AT, & Baptismus Ioannis fuit antequam tamen esse vult Sacramentum.

VII. Lutherianorum Mollium opinio, non fides: esse septem. Sic biennio post obitum Lutheri Synodus Lipsiana cum Wittenbergenfibus & M. Lanchihone. Vnde Mollet vocari cepti, teste Sirio anno 1548, Quos ideo Illyricus appellat hærefiarchas Mollium. Ita facti, necdum consentiunt.

AUTOR. Sacramenta propriè dicta & vera sunt septem, 1. A Christo instituta vel mandata: 2. Cum certo Ritu seu Signo: 3. Cumque promissione gratiæ annexa: quam Apostoli sua confidenti Ritus vsurpatione atque Solenni fat testati sunt, effectu promissionis consequente. 1. Ita docent Sacræ Scripturæ in meo *Antichristo* p. 3. q. 7. Easque sic Patres intellexerunt: sic stabilierunt Decreta Conciliorum: Nec dissentit Congruentia rationum apud Bell. *libr. 2. cap. 25. 26.*

SVADENT VERÒ id tribus LUTHERO-CALVINISTÆ. 1. Scriptura nusquam tradit esse septem. 2. Tradit solum duo, Ioa. 19. & exiit Sanguis & Aqua: id est, (aiunt Patres Chrysof. Cyril. Theophil. Damasc. Aug.) Eucharistia & Baptismus. 3. Scriptura negat esse septem Apoc. 17. Bestia septiceps dicitur Sacramentum: ideo is numerus Sacramentorum pertinet ad Antichristum. Ita Kemnitius *Exam par. 2. pag. 18. & 50.*

DICO AD I. Suprà patet, quod Scriptura nusquam vllum numerum Sacramentorum exprimat: non tamen idcirco est nullus.

AD II. Recta expositio Græcorum: at non negantur esse plura alia. Nam *Hebr. 6.* fit mentio solum Baptismi & Confirmationis, omissa Coena; non ideo foret hæc Sacramentum? Item Latini Patres intelligunt ibi Baptismos Sanguinis, & Fluminis probabilius. Nam sic Ioann. 5. *Hic est, qui venit per Aquam & Sanguinem Iesus Christus; non in aqua solum; sed in aqua & Sanguine.*

AD III. Istud blasphemia est. I. Quæ Kemnitius statuit Sacramenta; ea sunt etiam inter septem nostra: ergone ea duo erunt, vel tria bestię capita? 2. Dein; loānes dicit ea 7. capita esse Sacramentum, non dicit esse 7. Sacramenta. 3. Demum Ioannes exponit esse 7. Reges. Potius bestia est Lutherus vnicum asserens Sacramentum. *Calvinus* pro se adducit Augustinum: sed hic ibi ponit in exemplum, duo ex omnibus Sacramenta; non affirmat solum esse duo. *Kemnitius* Patres pro binario falsè adducit ac detorquet. Vide *Bellarmin. lib. 2. capit. 27.*

QVÆSTIO XVIII.

An Sacramentorum aliud sit alio præstantius?

LUTHERVS, cum asseclis, libro de instruendis Ministris ad Pragenses. *Unum Sacramentum altero dignius esse non potest: cum eodem Verbo Dei omnia consent.*

CALVINISTÆ dicere idem coguntur. Nam cum in Cœna ponant Christi præsentiam solum tropicè; non est, cur eam Baptismo anteponant. Vnde Calvinus & Kemnitius *ad Sess. 7. Can. 3.* Omisso statu quæstionis, ad iocos dissoluuntur calumnioli. Ut, definiti septem Sacramenta esse paria, cum septenarius sit impar. &c. Nugæ tales ibi plures.

AUTOR. Sacramenta VII. eiusdem sunt generis, ideoque verè Sacramenta sunt singula: attamen specie differunt: & nullum est quod non præstet alteri secundum propriam sibi rationem. Ita Omnibus antecellit 1. *Baptismus*, in effectu remittendi peccata, maximè originale, & poenam: 2. *Confirmatio*, in gratia ad bene operandum. *Luc. vlt. Se-*

Kk *dece.*